

Relatiile economice romano-ruse

– evolutie si perspective –

**Statisticienii semnaleaza cresterea, an de an,
a soldului negativ al balantei comerciale cu Rusia !**

**Exportatorii, in pericol sa inscrie
aceasta contraperformanta in “Cartea Recordurilor”!**

Au trecut mai bine de doua decenii de cand relatiile economice romano-ruse, in conditiile liberalizarii activitatilor de comert exterior, se deruleaza la voia intamplarii (1), fara orientarea, fara obiectivele si principiile de baza ale acestui gen de comert in care esentiale sunt valorificarea potentialelor celor doua tari, a complementaritatii economiilor lor si obtinerea castigurilor cuvenite ambilor parteneri. Lasate la initiativa sectorului privat, lipsit, in primii ani de dupa 1989, de experienta specifica acestui gen de comert pretentios, de informatiile corespunzatoare si de un cadru legislativ, guvernat de Acorduri bilaterale firesti, relatiile economice romano-ruse au evoluat oscilant, nesigur si deosebit de riscant, atat pentru exportatorul roman, cat si pentru statul roman !

Asa s-a ajuns astazi ca situatia relatiilor economice bilaterale, nivelul si structura lor, sa fie departe de potentialul oferit de fiecare economie, in parte, si necorespunzator intereselor agentilor economici romani, ca si nevoilor reclamate de dezvoltarea durabila a Romaniei, care cere presant valorificarea la maximum a resurselor, materiale si umane, de care dispune.

De aceea, inca o analiza a acestor relatii, dupa atatea altele care s-au facut pana

(1) ”In 2003, se recunoaste in preambulul SNE 2010-2014, *devenise clar in comunitatea exportatorilor ca nu a existat nici o coordonare a eforturilor si nici o armonizare a intereselor la nivel national pentru dezvoltarea exporturilor*”!

acum, in special, de catre comunitatea stiintifica romaneasca, nu are alt rost decat acela de a descoperi noi resurse, noi mecanisme si forte decizionale, responsabile, care sa se implice, sa intervina, pentru a ameliora situatia acestor relatii, pentru a le aduce la un echilibru benefic ambelor tari si

pentru a satisface, astfel, interesele de afaceri ale operatorilor economici romani, implicit, ale economiei romanesti, in procesul ei de revigorare.

Analiza pe care v-o prezint, in sinteza, porneste de la cateva premise, care ar putea si ar trebui sa dea de gandit celor implicati in aceste relatii si care sunt raspunzatori de pozitivarea lor, in raport direct cu interesele si nevoile tarii.

Prima dintre aceste premise priveste, cu predilectie, “**interesul national**” si faptul ca nu exista nici un conflict de...interese (ca sa folosesc un joc de cuvinte) intre interesul national si interesele particulare ale producatorilor romani de produse si servicii, ale exportatorilor si comerciantilor romani. Dimpotriva, intre toate aceste interese exista o armonie perfecta si o conditionare reciproca de care ar trebui sa fie constienti, in primul rand, guvernantii si autoritatile/institutiile statului a caror datorie primordiala este aceea de a actiona si decide, intotdeauna, numai in numele acestui “**interes national**” !

A doua premisa are legatura cu activitatea mediului academic si universitar, mai direct spus, cu stiinta si cercetarea stiintifica romaneasca ale caror preocupari si roade trebuie sa fie asezate, obligator, la baza, la fundatia oricarei decizii, indiferent de domeniu si de anvergura ei. Una dintre primele aceste stiinte, care are legatura directa cu tema analizata – relatiile economice romano-ruse – este **Stiinta Statisticii**.

De la datele oferite de Statistica, interpretate corect, se poate ajunge la descoperirea cauzelor care genereaza piedici si chiar blocaje in desfasurarea unei activitati, argumente care pot convinge orice sceptic ca e dator sa actioneze si chiar solutii pragmatice, care pot schimba in bine situatia analizata. Un asemenea rationament ar putea parea unora, la prima vedere, o simpla si pura “teorie”! Si cum romanii au o vorba, pe care o folosesc, uneori, si pentru a se autocaracteriza, o asemenea “teorie” n-ar fi buna la nimic ! Ei obisnuiesc sa spuna :”*Teoria ca teoria, dar practica ne omoara!*” Adica, intelegem, acceptam si ne descurcam cu orice “teorie”, dar cand sa trecem la practica, la aplicarea ei, lucrurile se complica atat de mult incat ne descurajam, abandonam si...murim cu “teoria” in brate.

Sa ne pastram, insa, optimismul si sa credem cu convingere ca mai sunt in Romania oameni luminati, interesati de adevar si capabili sa-l foloseasca, in interesul lor si al tarii, deschisi la sugestii si, cu atat mai mult, la solutiile oferite “pe tava” de **Stiinta**.

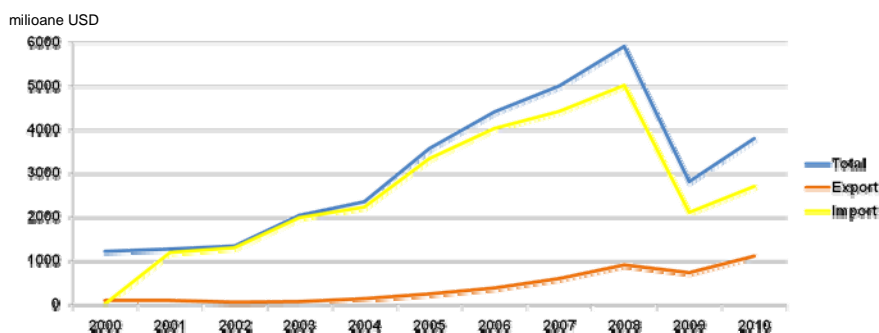
Pe vremuri, adica in regimul trecut, circula o intrebare care avea o strnsa legatura cu realitatea de atunci : “*Care este diferenta dintre un Optimist si un Pesimist?*” si raspunsul era :”*Pesimistul este mult mai bine informat!*”

A venit, cred, timpul, in conditiile actualului regim si in fata unei atat de importante probleme, cum este cea a relatiilor economice romano-ruse, ca diferenta aceasta sa fie favorabila Optimistilor, obligati sa ajunga ei, in primul rand, mai bine informati decat Pesimistii, cati or mai fi existand printre noi.

Tocmai de aceea, analiza prezenta isi propune, printre altele, sa vina in intampinarea Optimistilor incurabili si a tuturor celor bine intentionati, sa-i incurajeze si sa le stimuleze si mai mult vointa, gandirea pozitiva si forta gandurilor bune pentru ca implicarea lor in “frontul comun” al celor care cred, cu convingere, in piata rusa si in potentialul ei de oportunitati, favorabile pentru economia romaneasca, sa se soldeze cu bune rezultate.

In sprijinul unor asemenea capacitati de lupta, voi prezenta, succint, in termeni militari (avand in vedere ca pentru cucerirea sau recucerirea unei piete se duc, adesea, adevarate razboaie!), un tablou al vestilor bune de pe “**Frontul de Rasarit**”.

In primul rand, vestea data de statisticieni ca, in 2010, comparativ cu 2009, a fost reluata, intr-un ritm sustinut, cresterea comertului bilateral si, pentru prima data de la renuntarea la platile prin cliring, exportul romanesc a depasit valoarea de un miliard de dolari !

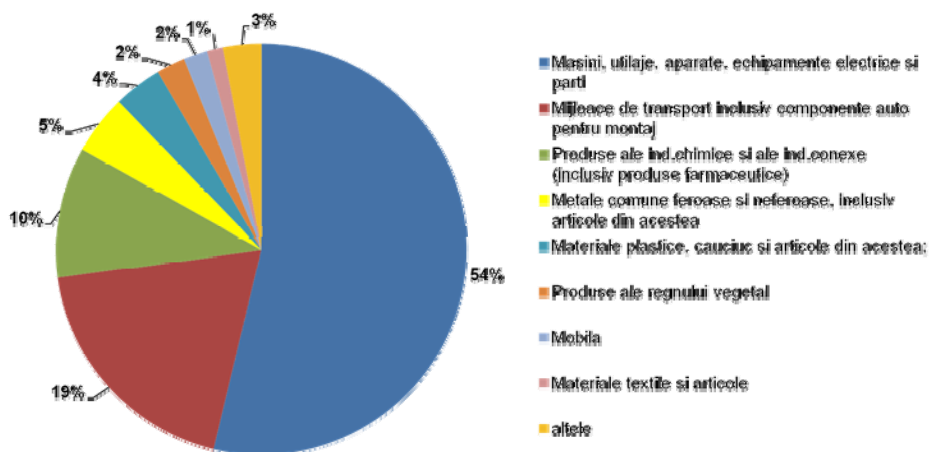

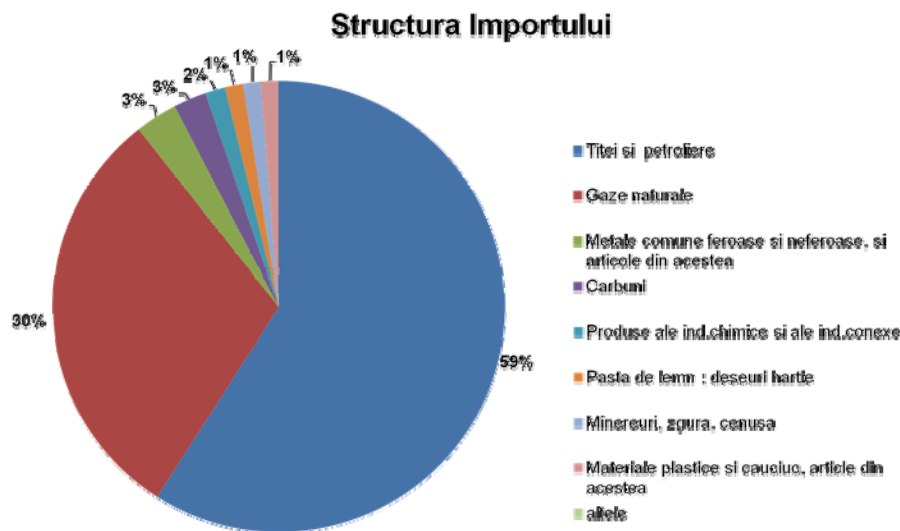
➤ **Pentru anul 2010**, comparativ cu 2009, se constata reluarea, intr-un ritm sustinut a cresterii comerului bilateral

➤ **In anul 2010** exportului romanesc a depasit, pentru prima data de la renuntarea la platile prin clearing, valoarea de 1 miliard USD

Valoarea totala a schimburilor comerciale bilaterale a fost, in 2010, de 3,797 miliarde USD, cu 35% mai mare decat in 2009, importul crescand cu 29%, in timp ce exportul a inregistrat o crestere de 53,1%!

Structura Exportului

6

Dupa ponderea pe care o reprezinta in comerțul exterior al Romaniei, Federatia Rusa ocupa, la exportul Romaniei, locul 12 (pondere, 2,24%) iar la import, locul 6 (pondere, 4,36%).

Alte vesti bune pentru tabloul nostru optimist vin de la Consiliul de Export, din Sistemul Camerelor de Comert si de la Ambasada Romaniei la Moscova. Astfel, Consiliul de Export anunta lansarea, de la inceputul acestui an, in dezbatere publica, a noii **Strategii Nationale de Export** pentru 2010-2014, dupa cea care a guvernat perioada 2005-2009,, care-si propune, printre alte obiective, o mai buna gestionare a fluxurilor de informatii comerciale si o crestere a gradului de constientizare in ceea ce priveste oportunitatile, instrumentele si institutiile implicate in procesul de sprijinire a exportului (2). Camera de Comert si Industrie a municipiului Bucuresti a pus bazele unui **Consiliu de Afaceri pentru Cooperarea Economica Romano-Rusa**, infiintat in februarie anul acesta la Bucuresti, ca raspuns la crearea la Moscova, in decembrie, anul trecut, a unui Consiliu similar de Cooperare Economica Ruso-Romana, in cadrul CCI a Federatiei Ruse. Camera de Comert si Industrie Romano-Rusa pune si ea, din 2010, la Moscova, la dispozitia comunitatii oamenilor de afaceri din Romania o puternica **Reprezentanta Comerciala**, foarte bine primita de intreg Sistemul cameral

rusesc. La randul ei, si Ambasada Romaniei la Moscova semnaleaza, pe site-ul propriu, cateva vizite promitatoare ale unor ministri romani in Capitala Federatiei Ruse, in urma carora s-ar fi convenit organizarea, in toamna acestui an, la Moscova, dupa mai bine de doi ani de inactivitate, a celei de a X-a Sesiuni a **Comisiei Interguvernamentale Romano- Ruse de Colaborare Economica si Tehnico-Stiintifica.**

Sunt acestea doar cateva evenimente, din ultimii doi ani, pe care le salutam pentru potentialul lor de a deveni tot atatea semnale incurajatoare in procesul de mobilizare a fortelor si resurselor intr-un **“Front comun”** de atenuare a consecintelor “prostiei care s-a facut”, in opinia multor specialisti, de a intoarce spatele unei piete care a primit, in trecut, produsele romanesti cu bratele deschise .

(2) *Principalele destinatii pentru exportatorii romani, stabilite de SNE, pana in 2014, raman Germania, Italia, Franta, iar in TOP 20 apar si tari din afara UE “cu potential semnificativ” – Turcia, FEDERATIA RUSA, Republica Moldova, Ucraina, China, Kazahstan.*

Si Universitarii se dovedesc buni si utili cobeligeranti pe “Frontul de Est”

Optimisti, optimisti, increzatori in vestile bune, dar nu rupti de realitate. Si cea mai presanta realitate a relatiilor economice romano-ruse este gravul dezechilibru, care se adanceste tot mai mult, an de an (!), al balantei comerciale bilaterale. De la un sold negativ de 270 mil. dolari, mostenit in 1989, s-a ajuns, treptat-treptat, in 2010, la **peste un miliard sase sute (!), dupa ce atinsesem varful, in 2008, inainte de criza, de 4,113 miliarde dolari !**

Rezolvarea acestei probleme ramane permanent si prioritar in sarcina **Consiliului de Export, a ministerelor de resort, a Partii romane in Comisia Interguvernamentala, a Ambasadei Romaniei la Moscova, a celorlalte institutii publice specializate in problemele comertului exterior, dupa cum si in**

atentia organizatiilor asociative ale sectorului privat intre care **ANEIR, CAMERE DE COMERT** si alte ONG-uri preocupate de aceste relatii.

Un ajutor, de natura stiintifica, vine din partea a doi universitari (3) care au publicat, anul acesta, in Revista Romana de Statistica nr.2, a Institutului National de Statistica, studiul lor intitulat “**Balanta comerciala a Romaniei – doua decenii cu sold deficitar, anual**”, in care se spune, cu autoritatea unor cercetatori reputati:”*Rezolvarea problemei soldului negativ al Balantei comerciale este de cea mai mare importanta pentru echilibrul economic extern al Romaniei si pentru echilibrul intern*”. Si cei doi cercetatori explica, in continuare, si de ce “*este de cea mai mare importanta*”:”*Impactul soldului negativ al Balantei comerciale vizeaza contul curent al balantei de plati, cursul valutar al leului, dezvoltarea productiei industriale si agricole, deficitul bugetar, serviciul datoriei externe, consumul populatiei, investitiile straine directe*”!

Si daca acest Studiu, cu intreaga sa argumentare stiintifica, al celor doi universitari, care fac public, in **2011(!)**, un asemenea deficit de Balanta de 16,5 miliarde USD, in perioada 1990-2000, si de 17,826 mld, in perioada 2001-2009, unic in lume, dupa opinia prof.Octavian Botez, nu este suficient pentru
(3)Prof.univ.dr.Octavian Botez si lector univ.drd.Simona Gudei, de la Universitatea “Spiru Haret” din Bucuresti

deblocarea responsabilitatii pe care o au factorii decizionali fata de “**interesul national**” in aceasta problema, pentru asigurarea climatului si cadrului necesar dezvoltarii relatiilor economice romano-ruse, pe principiul avantajului reciproc, atunci atrag atentia asupra avertismentului dat de cei doi autori privind pericolul care paste Romania, daca nu se intreprinde nimic in aceasta directie:”*Apreciem, scriu negru pe alb cei doi universitari, ca este momentul ca toate capacitatile responsabile sa se reuneasca pentru o analiza profunda a pericolului reprezentat de lipsa luarii de masuri suficiente pentru dinamizarea exporturilor, stavilirea importurilor second hand si a preturilor de dumping si subventionate, optimizarea importurilor, modernizarea intreprinderilor industriale, agricole, de constructii, a activitatii in domeniul turismului si a altor servicii, inclusiv, a randamentului Oficiilor diplomatice din strainatate si a Birourilor consilierilor comerciali*”.(4)

Daca nu se va recurge ,intr-un timp optim, la reforme sau la alte masuri care, aparent, cer mari eforturi financiare, de genul investitiilor in oameni, in

perfectionarea lor continua, sau in actiuni mult mai ofensive decat cele prea firave de pana acum, de promovare a ofertelor romanesti de export pe piata rusa, atunci nu ne mai ramane altceva decat sa asteptam ca bunul simt economic al celor implicati in comertul exterior romanesc sa-si produca efectele si sa reuseasca, mai devreme sau mai tarziu, sa lumineze orizonturile relatiilor economice romano-ruse, spre binele si in interesul pietei romanesti !

Alte marturii bine venite ale expertilor in comertul exterior

Multi ani, fata de piata rusa, sectorul de stat a preferat sa ramana in expectativa, dominat de interesele subiective ale mediului politic, sectorul privat fiind singurul

(4)La deficitul Balantei comerciale cu Federatia Rusa, se adauga si soldul negativ cu Germania de peste 16 miliarde euro (2001-2009), cu Italia de 6,2 mld, cu Franta de 3,6 mld, cu China de 17,8 mld (!), si cu mai toate celelalte tari partenere, exceptie facand doar Marea Britanie, cu care soldul este favorabil Romaniei (+2,0 mld.euro). In perioada 1990-2000, deficitul comertului exterior romanesc, pe total, a fost de peste 20 mld USD, intre 2001-2005, de 35 mld euro, ca in 2008,2009 soldul negativ sa atinga nivele demne de "Cartea Recordurilor", o contraperformanta greu de imaginat, de 21,8 mld.euro , respectiv, de 22,7 mld !

care s-a zbatut sa penetreze aceasta zona, chiar si in conditiile in care multe dintre nisele ei erau ocupate de competitori puternici din Occident.

Curajul de a crede in potentialul pietei ruse s-a bazat,mai mult, pe informatiile care mai razbateau , pe diferite cai, dinspre cercetarea stiintifica romaneasca. Astfel, cercetatori, specializati in comertul exterior, care au plecat de la intrebarea daca exista cauze reale, obiective, care sa impiedice relansarea colaborarii economice romano-ruse, au raspuns **CATEGORIC, NU!** Si au explicat ca *“schimbarile de regim care au avut loc in diverse zone ale globului si in zona central si est- europeana, nu pot constitui motive pentru autoizolarea economiilor celor doua tari, inscise in aceleasi procese de integrare-globalizare. Dimpotriva, suntem convinsi, au declarat ei, in scris,ca o buna si ampla colaborare economica poate accelera si ieftini punerea in aplicare, in cele doua tari, a masurilor de restructurare si retehnologizare a capacitatilor productive existente,*

recuperarea intr-un termen mai scurt a ramanerilor in urma fata de Occident”
(5)

Scotand in evidenta avantajele unei bune colaborari economice, pe baza principiilor economiei de piata, intre care ajutorul pe care-l pot primi constructia si consolidarea pietelor interne (ceea ce nu-i deloc de neglijat !), imbunatatirea parametrilor de eficienta a activitatuiror productive nationale si cresterea competitivitatii produselor romanesti pe [pietele internationale concurente, expertii in comert exterior pledeaza, cu o extraordinara argumentare, pentru ca “*autoritatile care gestioneaza interesele ecobnomice ale celor doua tari*” sa deschida larg ochii asupra oportunitatilor pe care si le ofera, reciproc, cele doua piete, daca ar colabora.

Subliniez cateva idei extrase din acest studiu, elaborat si publicat in 2008, idei care se constituie in tot atatea argumente de convingere a autoritatilor statului roman, datoare sa deblocheze “portile” de intrare pe piata rusa si sa permita

(5)*Vasile Ghisa, Stefan Popa, Ion Stoian in cartea “Restructurarea si dezvoltarea relatiilor economice dintre Romania si Federatia Rusa. Premise, idei, mijloace, instrumente si proiecte “ – in continuarea cartii “Relatiile economice romano-ruse – experiente si oportunitati”, distinsa, in 2005, de Academia Romana cu Premiul “Petre S. Aurelian”. Autorii, specialisti incontestabili de inalta calificare, cu o vasta si indelungata experienta in activitati de reprezentare si promovare a intereselor economice si comerciale ale statului roman in strainatate.*

agentilor economici romani sa valorifice – in interesul lor si al tarii – resursele existente si tinute in “anonimat” de inexistenta unor politici economice adecvate.

- 1. Interesele economice reciproce, relansarea acestora trebuie sa exceda problemelor “istorice” nerezolvate, dar si comportamentului politicianist al leadershipului din Romania si Federatia Rusa.***
- 2. “Sectorul extern” al economiei este parte organica a celui intern si doar impreuna, intr-o stransa interconditionare, pot conduce la edificarea unei economii de piata solide si fun ctionale. A nu lua in considerare aceasta realitate reprezinta o “grava eroare” (!) ce se dovedeste, an de an, a fi tot mai costisitoare!***
- 3. Intarzierea cu doua decenii a procesului de relansare durabila a relatiilor economice romano-ruse nu are motivatii de oridn econ omic si nici politic.***

Cauzele sunt, si de o parte, si de cealalta, de natura conjunctural-subiectiva, mai mult politicianista decat politica.

- 4. 20 de ani irositi inseamna pierderi irecuperabile de ordin econ omic !*
- 5. A lasa dezvoltarea schi8mburilor economice romano-ruse exclusiv pe seama”mainii nevazute” a legilor economiei de piata, mai mult sau mai putin functionale, nu este benefica comertului bilateral cu Rusia.*
- 6. Ignorarea intereselor economice reciproce, mai ales, pe termen mediu si lung, trebuie eliminata cat mai urgent !*
- 7. Negustorii europeni si, mai ales, cei chinezi se bucura si profita de faptul ca produsele romanesti si rusesti tradition ale intarzie sa revina pe pietele celor doua tari, dar dezechilibrul acestor schimburi va afecta grav relatiile economice romanop-ruse in ur matorii ani !*

Este, deja, un alt avertisment serios, demn de a fi privit cat mai profesionist posibil si cu toata responsabilitatea ! In esenta, cercetatorii stiintifici, in baza studiilor lor, efectuate cu instrumentarul stiintific de necontestat, o spun clar si fara echivoc:”**AI PIATA, AI VIATA !**” Pentru Romania exista piata UE, pe care-si desfasoara aproape trei sferturi din comertul sau international. Dar, conform teoriilor domeniului, alternativa de piata este obligatorie. Si cu atat mai obligatorie cu cat piata UE, ca “piata comuna” este tot mai mult o “piata interna” si pentru Romania, ceea ce ar justifica si pozitia “teoretica” a Consiliului de Export care si-a propus, in SNE 2010-2014 , o atenta orientare geografica spre pietele strategice prioritare, intre care s-ar afla si “piata rasariteana, in special, Federatia Rusa”!

“Informatia costa, dar mai mult costa lipsa ei!”

Un asemenea imperativ pare a fi mai mult un slogan al firmelor de publicitate. Dar nu este ! Este un adevar, un mare adevar al lumii afacerilor, iar relatiile economice romano-ruse sunt o dovada pe care o aduc in prim planul atentiei, alaturi de specialistii romani, chiar cercetatorii stiintifici rusi. Dupa opinia cercetatorilor de la Institutul de Economie al Academiei de Stiinte a Federatiei Ruse, care au fost anul acesta oaspetii colegilor lor de la Institutul National de

Economie al Academiei Romane, trei sunt cauzele/obstacolele care determina nivelul atat de scazut al relatiilor economice romano-ruse, fata de potentialul oferit de cele doua economii: ***primul obstacol este de ordin politic, generat de atitudinea rezervata a politicianilor din cele doua tari; al doilea obstacol tine de diferentele care mai exista intre standardele in vigoare in Federatia Rusa si standardele internationale/europene*** (“Guvernul Federatiei Ruse nu recunoaste multe dintre standardele internationale, ex. ISO-9000” ,se spune in “Indrumarul de afaceri “, pus la dispozitia exportatorilor romani in **portaldecomert.ro**, al Consiliului de Export) si **al treilea obstacol este insuficienta informatiilor care circula intre cele doua piete, intre cele doua comunitati de afaceri !**

Acest al treilea obstacol este remarcat si in Strategia Nationala de Export, la “punctele slabe” ale comerului exterior romanesc, indicate pe baza Analizei Swot, si este aratat cu degetul si de multi operatori economici romani, interesati sa stie mai multe despre piata rusa ca si despre viata specifica a comunitatii de afaceri din Federatia Rusa.

Ca intre cele doua tari circula un numar insignifiant de informatii utile afacerilor, fata de necesitatile reclamate de firme, este de acuzat, dar ca informatiile necesare exportatorilor romani circula destul de greu si nesemnificativ si in tara, intre institutiile specializate, asa-numite si “de sprijin” – publice si private – si operatorii economici, producatori pentru export, este de condamnat pentru ca, fara informatii, nici un om de afaceri nu poate pasi decat cu mari riscuri pe piata care-l intereseaza.

Cati dintre exportatorii romani stiu oare de existenta, inca din 2004 (!), a Consiliului de Export sau au aflat de lansarea in dezbatere publica a Strategiei Nationale de Export pe 2010-2014 ? Cati operatori economici romani au apelat si au beneficiat de serviciile oferite de CE si, mai ales, de cele specifice “**serviciului de informare, intruire si consultanta in aria competentelor strategice, necesare managerilor din toate sectoarele**”? Foarte putini odata ce mediatizarea CE a fost dar... a lipsit cu desavarsire (!), lucru constatat chiar in Noua Strategie de Export, dupa 6 ani de activitate a acestei esentiale **institutii** pentru exportatorii romani :”**insuficienta mediatizare a retelei de suport si a serviciilor oferite reclama nevoia realizarii de noi campanii de contact direct cu firmele locale, crearea unei baze de date nationale pe grupe de exportatori pentru**

interactiune directa cu acestia prin programe specifice, o sustinuta campanie larga a portalului de comert, utilizarea portalului pentru promovarea serviciilor de furnizare de informatii pe ramuri referitoare la pietele externe etc”.

Paradoxul circulatiei informatiilor de afaceri pe teritoriul Romaniei este ca surse de informatii exista, doar ca ele , fiind slab sau deloc mediatizate, nu se cunosc suficient in comunitatea de export si, ca atare, nu sunt folosite !

Daca ar fi sa fac o ierarhizare a Bancilor de date, specializate pe specificul activitati de comert exterior si, in mod deosebit, pe specificul pietei ruse, as incepe cu **Consiliul de Export**, care foloseste site-urile www.dce.gov.ro (al MECMA) si pe care publica Programele de promovare a exportului si SNE 2010-2014, sau site-ul **Centrului Roman de Promovare a Comertului si Investitii Straine – CRPCIS** – www.traderom.com.

Alte puternice surse de informatii pentru piata rusa detin **Camera de Comert si Industrie Romano-Rusa – CCIRR** – www.ccirr.ro -, cu Strategii, Programe si Indrumar de afaceri pe specificul pietei ruse, **Camera bucuresteană – CCIB** – www.ccib.ro, initiatoarea Consiliului de Afaceri pentru Cooperare Romano-Rusa, care, in timp. Poate deveni o bogata sursa de oportunitati de afaceri, **Ambasada Romaniei la Moscova si Consulatul General de la Sankt Petersburg**, care se pot contacta prin site-ul www.mae.ro, sau tel/e-mail (Biroul Consilier economic - 007-499-143-28-09, e-mail:romania@orc.ru, Consulatul Gen. 007-812-312-61-41, e-mail:consulatro@romk.spb.ru)

Din acest Sistem informational, specializat pe piata rusa, nu pot lipsi **ANEIR, CCIR, Centrul Roman de Promovare a Exporturilor, MAE, Institutul National de Economie al Academiei Romane, EXIMBANK si nu in ultimul rand Agentia de presa Inforusia.**

Legat de insuficienta informatiilor, SNE precizeaza :”*Raspunsul strategic la provocarile globalizarii cere Consultare, Analiza, Concentrare, Responsabilitate si Determinare !*”. Daca toate aceste cerinte vor fi respectate, atunci si imperativul , formulat sincer si onest in SNE, ar putea da roadele scontate :”*Trebuie sa ne amintim ca, atat din perspectiva UE, cat si din perspectiva nationala, schimbarile importante iun structura comertului mondial (aparitia unor noi puteri*

comerciale si im portanta crescanda a pietelor nonUE) redirection area unei parti a exportului catre pietele tinta nonUE este extrem de importanta “!

Nu este prima data cand aceasta importanta exceptionala a [pietelor nonUE este recunoscuta de CE. Inca de la prima SNE 2005-2009, se stipula ca obiectiv strategic nevoia unei “atente orientari geografice spre pietele strategice prioritare”. Cat de “strategica” si de “prioritara” s-a dovedit piata rusa pentru CE o demonstreaza Programul de Targuri si Expozitii Internationale, finantate de la bugetul de stat, in care s-a optat, in 2010, doar la 5 Targuri din Federatia Rusa (cu unul mai putin decat in 2009 !), din 122 selectionate din intreaga lume (intre care, numai la Paris erau 10 !), iar pentru 2011 doar 2 (doua) Targuri “mari si late “ !

Cu asemenea prezenta si cu aceasta firava promovare de...”economie saraca” in lumea buna a afacerilor, exportatorii romani au slabe sanse sa-si gaseasca nise, cat de mici, pe piata rusa ! Asa cum “**Informatia costa, dar mai mult costa lipsa ei “**, asa si cu imaginea firmei :”**Imaginea costa, dar fara imagine, afacerea este sortita esecului”!**

Solutiile Parteneriat Public Privat

pentru ameliorarea relatiilor economice romano-ruse si echilibrarea balantei comerciale bilaterale

Strategia Nationala de Export – document fundamental al dezvoltarii comertului international al Romaniei si, in special, a exportului – a fost elaborata in PPP, cu participarea sectorului public, sectorului privat si a societatii civile, sub auspiciile Consiliului de Export.

Cele trei parti constitutive ale comunitatii de afaceri din Romania, interesate sa participe la schimbul international de marfuri si de servicii, au convenit sa se recunoasca in Strategie ca “*intreprinderile, in special, IMM-urile, nu pot raspunde singure provocarilor de pe piata internationala fara un sprijin consistent din partea structurilor asociative ale mediului de afaceri (Patronate,*

Asociatii profesionale, CCI, diverse alte ONG-uri) ca si din partea sectorului public”. “Este esentiala, in consecinta, generarea permanenta a unui mediu de afaceri prietenos, atractiv. Din aceasta perspectiva, nu doar companiile sunt concurente, ci si natiunile, si regiunile, prin capacitatea de a livra bunuri publice, servicii, legislatie sau tot ceea ce inseamna conditii-cadru atractive, in derularea afacerilor. Adica, institutii de sprijin pentru sustinerea firmelor in aplicarea celor mai bune solutii de creare si mentinere a unor avantaje competitive durabile”.

Intre aceste institutii, reclamate de SNE, studiul celor doi universitari privind **“Balanta comerciala a Romaniei – doua decenii cu sold deficitar, anual”** propune infiintarea Ministerului Comertului Exterior si al Investitiilor Straine, a unui Institut de Cercetari Aplicative de Comert Exterior, paralel cu alocarea de la bugetul de stat de fonduri suplimentare pentru realizarea SNE si pentru modernizarea, la standarde europene, a invatamantului de comert exterior liceal, postliceal, superior universitar, masterat, doctorat si postdoctorat, utilizandu-se, in aceste scopuri, si accesarea de fonduri ale UE.

Fara fonduri suplimentare , multe dintre prevederile SNE, intre care si crearea Consiliilor Regionale de Export, pot ramane doar pe hartie !

Si **CCIRR** are o Strategie pe 2010-2014, elaborata impreuna cu cercetatorii Institutului National de Economie al Academiei Romane, in care, printre altele, se propune: constituirea de parteneriate romano-ruse in proiecte comune de cooperare economico-financiara, in realizarea de obiective de investitii si de productie, cu desfacere pe pietele nationale ale celor doua tari si pe terte piete; constructia de mecanisme necesare derularii cooperarii si comertului (Fonduri de Investitii, Banci comune, firme integratoare pentru operatiuni de trading, mijloace de informare-comunicare –media, proiecte social-culturale de apropiere si mai buna cunoastere); infiintarea de Reprezentante in FR, dupa modelul Reprezentantei CCIRR, operationala din 2010, cu servicii privind organizarea de misiuni economice in tot spatiul FR, consiliere in vederea inregistrarii si desfasurarii activitatii persoanelor juridice in FR, cautare si gasire de potentiali clienti sau parteneri, elaborarea de studii de piata, la cerere, participarea la Targuri si Expozitii, Seminarii, Simpozioane, traduceri pentru autentificarea si legalizarea documentelor etc.etc.

In ceea ce priveste lichidarea sau, macar, diminuarea deficitului balantei comerciale bilaterale, exista inca din 2008 cartea “**Restructurarea si dezvoltarea relatiilor economice dintre Romania si Federatia Rusa**” in care cei trei autori ofera celor interesati si, in special, decidentilor nationali, numeroase idei, mijloace, instrumente, proiecte si solutii de rezolvare.

“Reconsiderarea relatiilor comerciale si, in general, a relatiilor economice cu Federatia Rusa, in sensul acordarii importantei cuvenite acestei uriase piete, va accentua rolul comertului exterior in economia romaneasca, drept vector important de impulsionare a cresterii economice si a accelerarii tranzitiei la economia de piata functionala.

Dezvoltarea schimburilor comerciale romano-ruse nu trebuie, in nici un caz, gandita in dauna relatiilor Romaniei cu alte tari, ci in contextul dezvoltarii generale a comertului exterior al Romaniei, cu deosebire a exportului. Se stie ca, dupa revolutie, balanta comerciala a Romaniei este cronic deficitara, fapt ce a determinat cresterea ingrijoratoare si amenintatoare a datoriei externe.

In mod legitim, obiectivul principal al schimburilor comerciale romano-ruse, cel putin pe termen mediu, trebuie sa fie cresterea si diversificarea exportului, astfel incat sa se realizeze, anual, balante comerciale relativ echilibrate, necesitate obiectiva si premisa fundamentala ca, in perspectiva, sa se ajunga la schimburi de bunuri si de servicii in care normalitatea sa fie caracteristica de baza a acestora”

CEEA CE ERA DE DEMONSTRAT !

Constantin AMARITEI